

Излагање г-дина Миодрага Јоцића, државног секретара у Министарству за инфраструктуру

Поштоване даме и господо, екселенцијо, г-дине Баро, г-дине Коста, господо министри, част ми је да Вас у име Владе Републике Србије и Министарства за инфраструктуру све поздравим и пожелим добродошлицу и успешан рад на конференцији министара транспорта "ЕУ и југоисточна Европа – заједничка визија која спаја људе".

Данас су земљама југоисточне Европе мир, просперитет и сарадња на првом месту. Све земље су пријем у ЕУ истакле као циљ коме стреме и у чије ће остварење уложити све расположиве снаге. Мост који ће ове земље повезати узајамно и са ЕУ, свакако је квалитетан и добро развијен транспортни систем.

На III Паневропској конференцији 1997. године паневропски коридори су добили свој коначни изглед и дефинисањем Коридора X Европа је показала земљама југоисточне Европе да је регионална сарадња неминовност. С обзиром да су земље југоисточне Европе у то време већ прокламовале као свој циљ улазак у ЕУ, развој инфраструктуре и транспорта на паневропским коридорима представљао је један од првих видова сарадње са ЕУ и начин да се покаже чврста решеност да земље југоисточне Европе постану део европске породице. С друге стране, Европа је показала да југоисточне Европе не сме и неће бити црна тачка на мапи Европе. Усвајањем транспортних коридора изграђен је први, стратешки мост сарадње ЕУ и земаља југоисточне Европе.

Пред земљама југоисточне Европе појавили су се нови изазови:

- Побољшање постојеће и изградња нове инфраструктуре и обнова возног парка са циљем да се побољша ниво услуге на мрежи,
- Развој модерне инфраструктурне мреже и формирање савременог возног парка који ће дугорочно задовољити транспортне захтеве,
- унапређење транспортног система по начелима одрживог развоја, посебно узимајући у обзир заштиту животне средине и борбу против последица климатских промена.

Ови циљеви захтевали су доношење добро осмишљене и свеобухватне стратегије развоја транспортног система, донесене у складу са стратегијом привредног развоја, из које би проистекла модерна и прецизна транспортна политика. Већина земаља југоисточне Европе донела је стратегију развоја транспортног система.

Пројектом «Regional Balkans Infrastructure Study - REBIS» редефинисана је политика развоја мреже саобраћајница и установљена је Основна регионална транспортна мрежа. На овај начин, под покровитељством ЕУ, дефинисано је транспортно подручје југоисточне Европе и стратегија развоја мреже саобраћајница на овом подручју. Није тешко закључити да ће процена стања транспортног система сваке од земаља југоисточне Европе бити један од значајних критеријума у оцењивању способности земље за чланство у ЕУ.

Постојеће стање транспортног система земаља југоисточне Европе може се окарактерисати на следећи начин:

- Привредна сарадња је кључни фактор у стабилизацији региона, а њу је немогуће остварити без добро развијеног и модерног транспортног система који ће омогућити јефтин, тачан, безбедан и поуздан транспорт робе и путника,
- Неопходне су значајне инвестиције у инфраструктуру да би се изградили недостајући делови Основне мреже или повећао капацитет постојећих саобраћајница,
- Законску регулативу и стандарде у области изградње, експлоатације и одржавање инфраструктурних објекта и транспортних средстава треба прилагодити европским; процес прилагођавања требао би да се одвија у више фаза,
- Међу грађанима земаља југоисточне Европе мало се зна и води рачуна о одрживом развоју транспортног система, док је еколошка свест на ниском нивоу,
- Логистика транспортног процеса и мултимодалност нису добиле неку значајнију улогу у транспорту робе, иако постоје одређени капацитети у свим земљама југоисточне Европе,
- Јавно мњење земаља југоисточне Европе не истиче проблем безбедности и сигурности у саобраћају, тако да не постоји јасна стратегија за смањење броја саобраћајних незгода и акцидентата у превозу опасних материја.

Сарадња земаља југоисточне Европе и ЕУ настављена је састанцима High-level групе и оснивањем Транспортне опсерваторије за југосточну Европу - SEETO који је оформио механизам за праћење пројеката везаних за Основну регионалну транспортну мрежу и који даје ажурне и прецизне податке о стању пројеката на Основној мрежи.

Данашња конференција и почетак активности у формирању транспортне заједнице југоисточне Европе која ће бити конституисана Уговором о транспорту јесу логичан след већ оствараних и уговором потписаних облика сарадње које су чланице ЕУ и државе југоисточне Европе потписале кроз уговоре о авио саобраћају Open single sky чиме се у потпуности заокружује процес европских интеграција земаља југоисточне Европе у ЕУ у области транспорта.

То ће савим сигурно омогућити снажан инвестициони замах на реализацији пројеката у области транспортног система и већ данас са овог места Србија позива инвеститоре, партнере, најзначајније компаније у области транспорта, путне, железничке и водне привреде да заједно са Србијом учествују у реализацији пројеката на основним мултимодалним коридорима, а у функцији како регионално развоја тако и проширења трансевропске транспортне мреже на суседне земље и регионе.